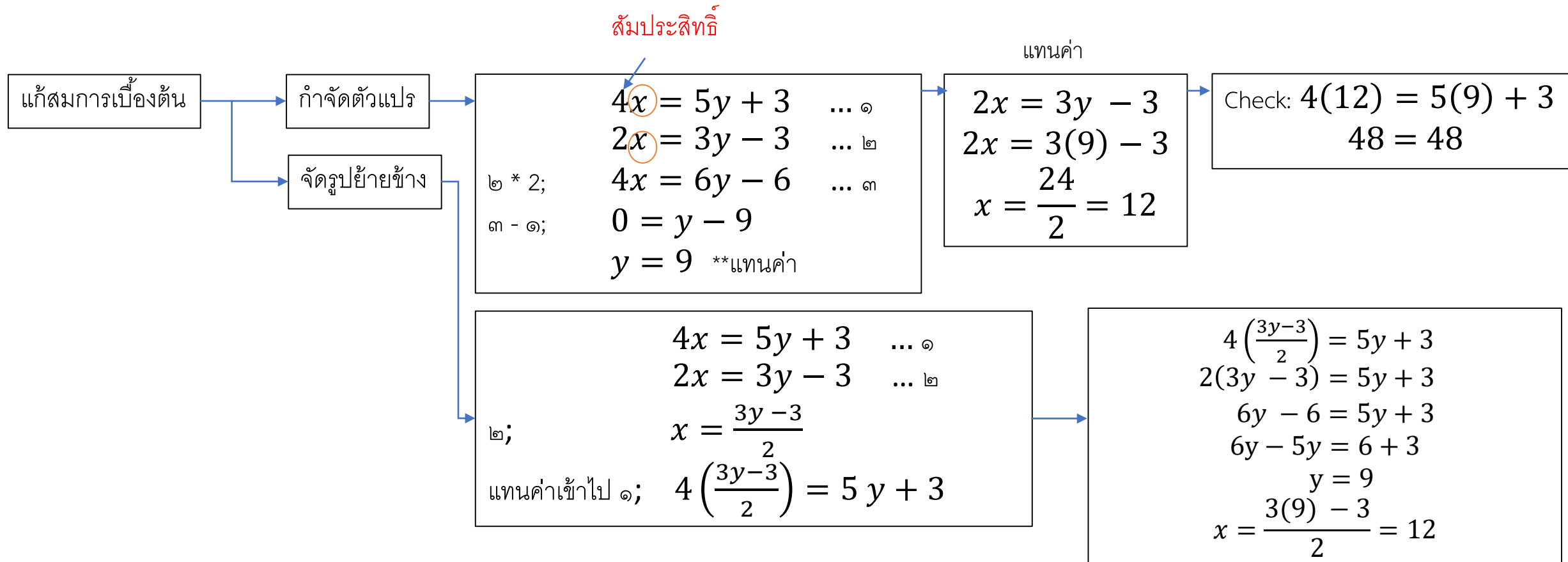
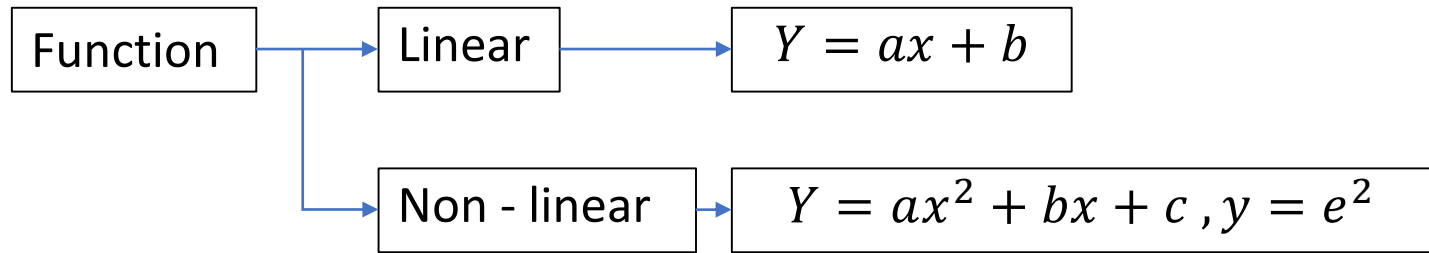

พื้นฐานการแก้สมการเบื้องต้น

สูตรการหาอนุพันธ์ของฟังก์ชันคณิต

$$(1) \quad \frac{dc}{dx} = 0 \quad \frac{d5}{dx} = 0 \quad \frac{d(-\frac{8}{3})}{dx} = 0 \quad \frac{d\sqrt{5}}{dx} = 0$$

$$(2) \quad \frac{dx}{dx} = 1 \quad \frac{d(x+5)}{d(x+5)} = 1$$

$$(3) \quad \frac{d}{dx} cu = c \frac{du}{dx} \quad \frac{d(5x)}{dx} = 5 \frac{dx}{dx} = 5(1) = 5$$

$$(4) \quad \frac{d}{dx} (u + v - w) = \frac{du}{dx} + \frac{dv}{dx} - \frac{dw}{dx} \quad \frac{d}{dx} \left(\frac{5}{6}x^4 + 2x^3 - 5x^2 + 8 \right) = \frac{d}{dx} \frac{5}{6}x^4 + \frac{d2x^3}{dx} - \frac{d5x^2}{dx}$$

$$(5.1) \quad \frac{du^2}{dx} = nu^{n-1} \frac{du}{dx} \quad (5.2) \quad \frac{dx^n}{dx} = nu^{n-1}$$

$$(5.1) \quad \frac{d}{dx} \left(\frac{5}{6}x^4 + 2x^3 - 5x^2 + 8 \right)^5 = 5 \left(\frac{5}{6}x^4 + 2x^3 - 5x^2 + 8 \right)^4 \frac{d}{dx} \left(\frac{5}{6}x^4 + 2x^3 - 5x^2 + 8 \right)$$

$$5 \left(\frac{5}{6}x^4 + 2x^3 - 5x^2 + 8 \right)^4 \left(\frac{5}{6} \frac{dx^4}{dx} + 2 \frac{dx^3}{dx} - 5 \frac{dx^2}{dx} \right)$$

$$5 \left(\frac{5}{6}x^4 + 2x^3 - 5x^2 + 8 \right)^4 \left(\frac{10}{3}x^3 + 6x^2 - 10x \right)$$

สูตรการหาอนุพันธ์ของฟังก์ชันคณิต

กฎลูกโซ่

$$(6) \quad \frac{d}{dx}(uvw) = vw \frac{dv}{dx} + uw \frac{dv}{dx} + uv \frac{dw}{dx} \quad y = (4x^5 + 2x^3 - 8x)\left(\frac{5}{4}x^3 - 6\right)$$

$$\frac{dy}{dx} = \frac{d}{dx}(4x^5 + 2x^3 - 8x)\left(\frac{5}{4}x^3 - 6\right)$$

$$\left(\frac{5}{4}x^3 - 6\right) \frac{d}{dx}(4x^5 + 2x^3 - 8x) + (4x^5 + 2x^3 - 8x) \frac{d}{dx}\left(\frac{5}{4}x^3 - 6\right)$$

$$\left(\frac{5}{4}x^3 - 6\right)(20x^4 + 6x^2 - 8) + (4x^5 + 2x^3 - 8x)\left(\frac{15}{4}x^2\right)$$

4,3,2,1,5.2 คิดในใจ

$$(7) \quad \frac{d}{dx}\left(\frac{u}{v}\right) = \frac{1}{v^2} \left[v \frac{du}{dx} - u \frac{dv}{dx} \right] = \frac{v \frac{du}{dx} - u \frac{dv}{dx}}{v^2}$$

$$y = \frac{(2x+3)^3}{(4x^2-1)^8}$$

$$y = \frac{(4x^2-1)^8 \frac{d}{dx}(2x+3)^3 - (2x+3)^3 \frac{d}{dx}(4x^2-1)^8}{(4x^2-1)^{16}}$$

$$y = \frac{(4x^2-1)^8 \underline{3} \underline{(2x+3)^2} \underline{2} - (2x+3)^3 \underline{8} \underline{(4x^2-1)^7} \underline{(8x)}}{(4x^2-1)^{16}}$$

6
4,3,2,1,5.2

v^2

อนุพันธ์(derivative)

หาจุดสูงสุดจุดต่ำสุด

$$\frac{dx^n}{dx} = nx^{n-1}$$

$$\begin{aligned} d\left(\frac{x^n + x^m}{dx}\right) &= \frac{dx^n}{dx} + \frac{dx^m}{dx} \\ &= nx^{n-1} + mx^{m-1} \end{aligned}$$

$$\frac{dc}{dx} = 0$$

$$\frac{de^x}{dx} = e^x$$

$$\frac{d \ln x}{dx} = \frac{1}{x}$$

$$x^3 + 3x^2 + 2x + 5$$

$$\frac{d(x^3 + 3x^2 + 2x + 5)}{dx}$$

$$3x^2 + 3(2) + 2$$

$$x^5 + 4x^3 + 3x^2 + x + 7$$

$$\frac{d(x^5 + 4x^3 + 3x^2 + x + 7)}{dx}$$

$$5x^4 + 12x^2 + 6x + 1$$

อนุพันธ์ย่อย (partial derivative)

กำหนดให้ตัวแปรอื่นเป็นค่าคงที่

∂

เปรียบเทียบ x_1 ; x_2, x_3 จึงเท่ากับค่าคงที่มีค่าเท่ากับ 0

$$\frac{\partial(x_1^2 + x_2 + x_3)}{\partial x_1} = 2x_1 + 0 + 0$$

$$x^3 + 5y^2 + 5xy$$

$$\frac{\partial(X^3 + 5y^2 + 5XY)}{\partial X}$$

$$3x^2 + 0 + 5y(1)$$

$$x^3 + 5y^2 + 5xy$$

$$\frac{\partial(X^3 + 5y^2 + 5XY)}{\partial y}$$

$$0 + 10y + 5X(1)$$

$$x^{0.6}y^{0.4}$$

$$\frac{\partial(x^{0.6}y^{0.4})}{\partial y}$$

$$x^{0.6}(0.4)y^{-0.6}$$

$$x^{0.6}y^{0.4}$$

$$\frac{\partial(x^{0.6}y^{0.4})}{\partial x}$$

$$y^{0.4}(0.6)x^{-0.4}$$

$$\frac{\partial(x+y)}{\partial x} = 1$$

$$\frac{\partial(x+y)}{\partial y} = 1$$

$$\frac{\partial(x-y)}{\partial x} = 1$$

$$\frac{\partial(x-y)}{\partial y} = -1$$

$$\frac{\partial(xy)}{\partial x} = y$$

$$\frac{\partial(xy)}{\partial y} = x$$

$$\frac{\partial(x/y)}{\partial x} = 1/y$$

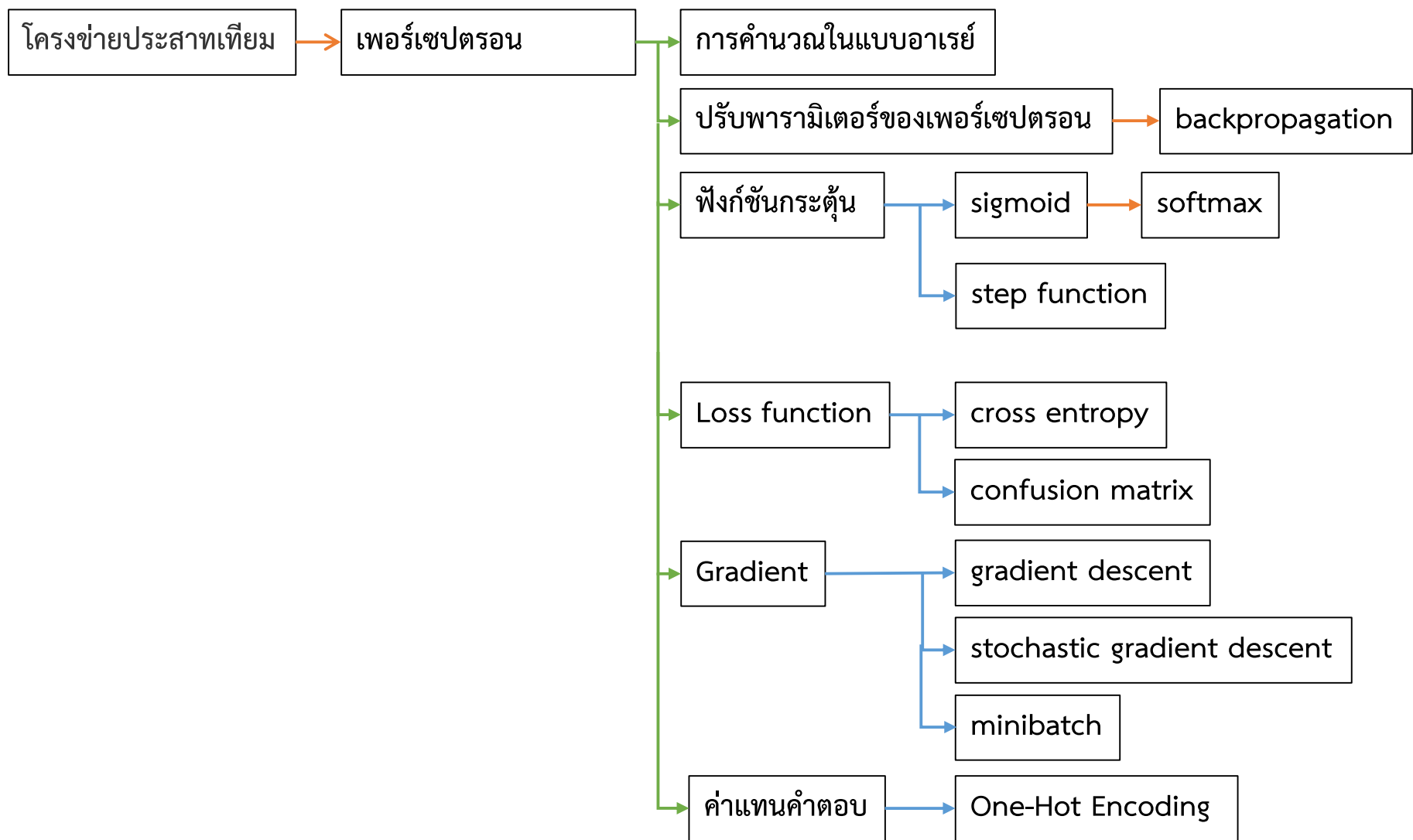
$$\frac{\partial(x/y)}{\partial y} = -x/y^2$$

```
class Buak:
    def pai(self,x,y): # ไปข้างหน้า
        return x+y
    def yon(self,g): # ข้อนกลับ
        return g - g
```

```
class Lop:
    def pai(self,x,y):
        return x-y
    def yon(self,g):
        return g - g
```

```
class Khun:
    def pai(self,x,y): self.x = x self.y = y
        return x*y
    def yon(self,g):
        return g*self.y, g*self.x
```

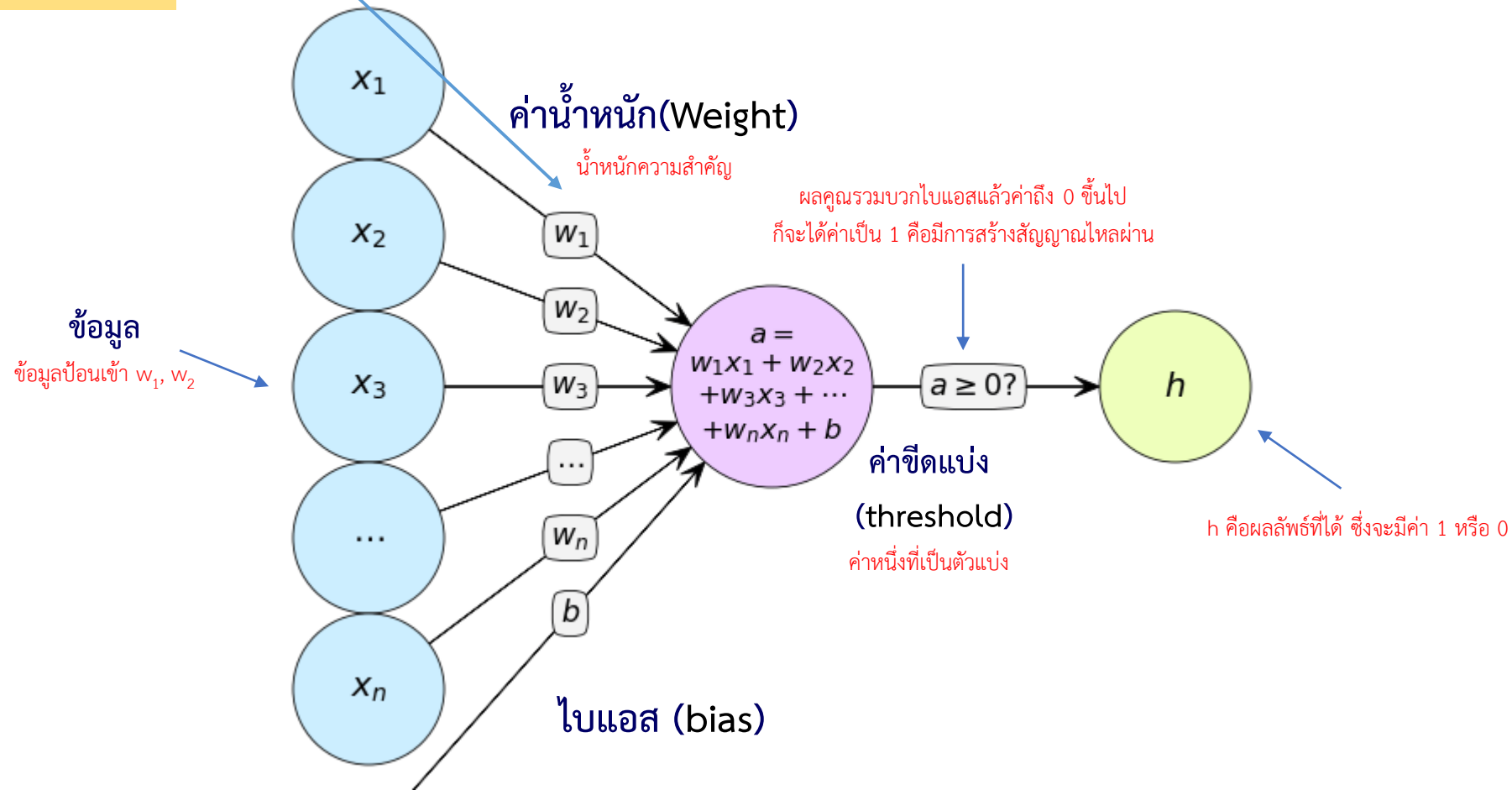
```
class Han:
    def pai(self,x,y): self.x = x self.y = y
        return x*y
    def yon(self,g):
        return g*self.y, g*self.x/self.y**2
```


โครงข่ายประสาทเทียม

เพอร์เซปตรอน (perceptron)

(Weight, bias)
พารามิเตอร์ (parameter)
ค่าที่จะต้องปรับให้เหมาะสมกับปัญหาที่พิจารณา

เอาค่า x มาคูณกับ w แล้ว บวก b จากนั้นก็ได้ค่า a แล้วนำ a ไปเข้าฟังก์ชันกระตุ้น

การคำนวณในแบบอาร์เรย์

อาร์เรย์ ก็คือ เมทริกซ์

n คือจำนวนข้อมูล
m คือจำนวนตัวแปร

$$\mathbf{X} = \begin{bmatrix} x_{0,0} & x_{0,1} & \cdots & x_{0,m-1} \\ x_{1,0} & x_{1,1} & \cdots & x_{1,m-1} \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ x_{n-1,0} & x_{n-1,1} & \cdots & x_{n-1,m-1} \end{bmatrix}$$

การคูณเมทริกซ์ โดยใน numpy
จะใช้คำสั่ง np.dot()

อาร์เรย์หนึ่งมิติ (เวกเตอร์)

$$\vec{w} = \begin{bmatrix} w_0 \\ w_1 \\ \vdots \\ w_{m-1} \end{bmatrix}$$

ตัวเอียงธรรมดาจะหมายถึงค่าเลขตัวเดียว

อาร์เรย์สองมิติ (เมทริกซ์)

$$\vec{a} = \mathbf{X} \cdot \vec{w} + b$$

$$a_i = \sum_{j=0}^{m-1} w_j x_{i,j} + b$$

a ของแต่ละตัว

$$\vec{a} = \begin{bmatrix} a_0 \\ a_1 \\ \vdots \\ a_{n-1} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \sum_{j=0}^{m-1} w_j x_{0,j} + b \\ \sum_{j=0}^{m-1} w_j x_{1,j} + b \\ \vdots \\ \sum_{j=0}^{m-1} w_j x_{n-1,j} + b \end{bmatrix}$$

ฟังก์ชันของเพอร์เซปตรอน

```
def h(X):
    w = np.array([20,50])
    b = -1000
    a = np.dot(X,w) + b
    return (a>=0).astype(int)
```

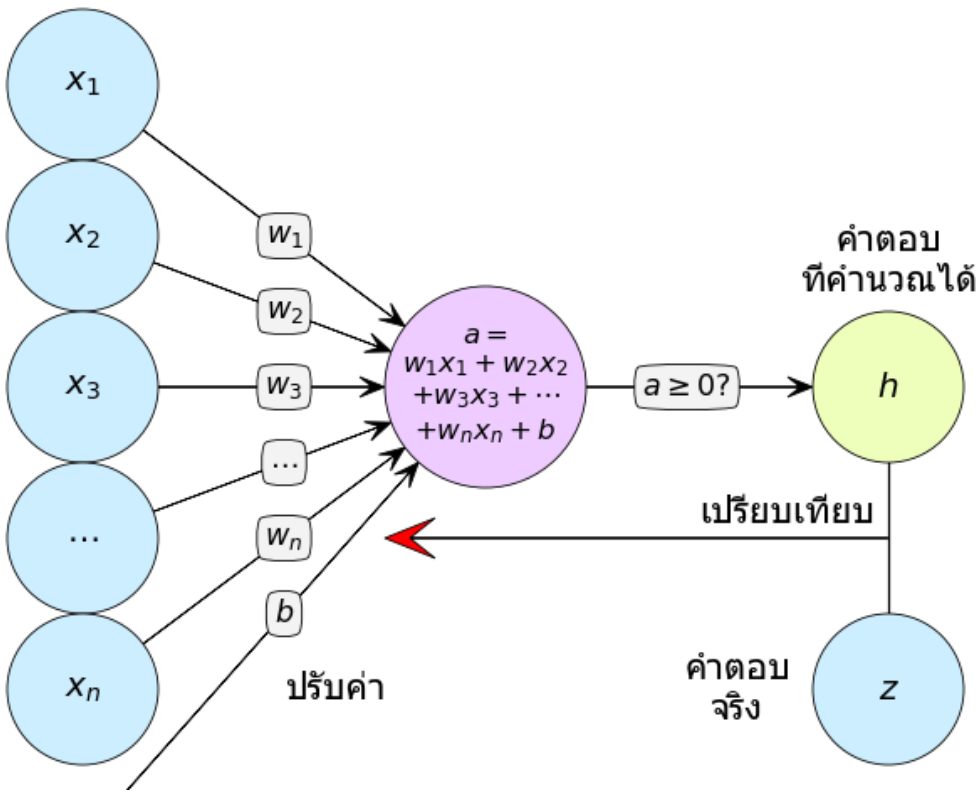
→ `X = np.array([[10,15],[10,18],[22,15]])` `print(h(X))` # ได้ [0 1 1]


```
eta = 0.2 # อัตราการเรียนรู้
print('เริ่มต้น: h(x)=%s, w=%s, b=%s'%(h(X),w,b))
for j in range(100): # ให้ทำซ้ำสูงสุด 100 ครั้ง
    for i in range(4):
        z_h = z[i] - h(X[i])
        dw = eta*z_h*X[i]
        db = eta*z_h
        w += dw
        b += db
        print('รอบ%d.%d: h(x)=%s, w=%s, b=%s, Δw=%s, Δb=%s'%(j+1,i+1,h(X),w,b,dw,db))
    if(np.all(h(X)==z)): # ถ้าผลลัพธ์ถูกต้องทั้งหมดก็ให้เสร็จสิ้นการเรียนรู้ break
```

η อัตราการเรียนรู้ (learning rate)

ค่าที่กำหนดจำนวนการปรับพารามิเตอร์

คำตอบ 1 ถ้าคำนวณได้ 0 แปลว่าค่าต่ำไป
 เพิ่มค่า Weight ให้สูงขึ้น
 (ตัวแปรไหนเป็นบวก น้ำหนักที่คูณตัวนั้นจะต้องเพิ่มค่า,
 ตัวแปรเป็นลบ น้ำหนักจะต้องลดค่า)
 bias = ปรับเพิ่มขึ้น

คำตอบ 0 ถ้าคำนวณได้ 1 แปลว่าค่าสูงไป
 ลดค่า Weight น้อยลง
 (ตัวแปรไหนเป็นบวกก็ลดค่า,
 ตัวแปรไหนเป็นลบต้องเพิ่มค่าน้ำหนัก)
 bias = ปรับลดค่า

z_i คือคำตอบจริงตัวที่ i

$$\Delta w = \eta(z_i - h(\vec{x}_i))\vec{x}_i$$

$$w_{\text{ใหม่}} = w + \Delta w$$

$$\Delta b = \eta(z_i - h(\vec{x}_i))$$

$$b_{\text{ใหม่}} = b + \Delta b$$

$h(x_i)$ คือคำตอบที่คำนวณได้จากตัวแปรต้น x ตัวที่ i

z_i เป็น 1 แต่ $h(x_i)$ เป็น 0 จะได้ $z_i - h(x_i) = 1$ แบบนั้น b จะถูกปรับเพิ่ม ส่วน w_j คือค่าน้ำหนักของตัวแปรตัวที่ j จะถูกปรับโดยขึ้นกับว่าค่า x_{ij} เป็นเท่าไร ถ้าเป็นบวก w_j ก็ถูกปรับเพิ่ม ถ้าเป็นลบก็ลด

z_i เป็น 0 แต่ $h(x_i)$ เป็น 1 ก็จะได้ $z_i - h(x_i) = -1$ แล้วการเปลี่ยนแปลงก็เป็นไปในทางตรงกันข้าม

z_i และ $h(x_i)$ เป็น 0 หรือ 1 ทั้งคู่ $z_i - h(x_i) = 0$ ก็จะไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงใดๆ

ปรับพารามิเตอร์ของเพอร์เซปตรอนอย่างง่าย

ฟังก์ชันกระตุ้น (activation function)

(มีค่ามากเมื่อ x มาก และน้อยเมื่อ x น้อย x ที่ค่ามากกว่าจะต้องได้ค่าฟังก์ชันที่มากกว่าหรือเท่ากับค่า x ที่น้อยกว่าเสมอ)

$$a_i = a(\vec{x}_i) = \sum_{j=0}^{m-1} w_i x_{i,j} + b$$

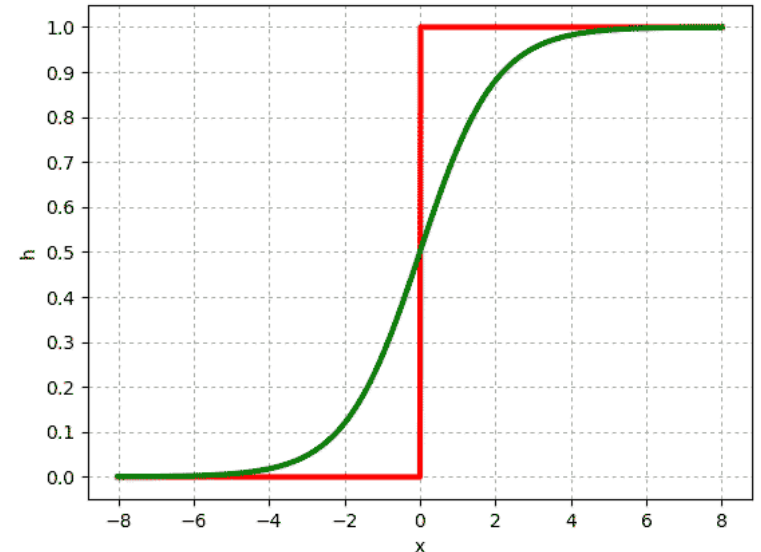

step function

$$h_i = h(\vec{x}_i) = \begin{cases} 1 & \text{ถ้า } a_i \geq 0 \\ 0 & \text{ถ้า } a_i < 0 \end{cases}$$

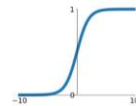
sigmoid

$$h_i = \text{sigmoid}(a_i) = \frac{1}{1 + \exp(-a_i)}$$

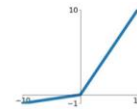
Sigmoid

$$\sigma(x) = \frac{1}{1 + e^{-x}}$$

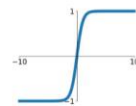
Leaky ReLU

$$\max(0.1x, x)$$

tanh

$$\tanh(x)$$

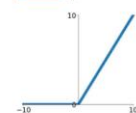

Maxout

$$\max(w_1^T x + b_1, w_2^T x + b_2)$$

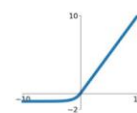
ReLU

$$\max(0, x)$$

ELU

$$\begin{cases} x & x \geq 0 \\ \alpha(e^x - 1) & x < 0 \end{cases}$$


```
def sigmoid(x):  
    return 1/(1+np.exp(-x))
```

```
def bandai(x):  
    return x>0
```

■ sigmoid
■ step function

(activation function)

J ขึ้นอยู่กับ h
h ขึ้นอยู่กับ a
a ก็ขึ้นอยู่กับ w
w ก็ขึ้นอยู่กับ b

ฟังก์ชันค่าเสียหาย (loss function)

```
def ha_entropy(z,h):  
    return -(z*np.log(h)+(1-z)*np.log(1-h))
```

(ค่าที่เป็นตัวบ่งบอกถึงความผิดพลาดของผลการทำนาย ยิ่งมีค่าน้อยก็ยิ่งดี)

$$J_i = -z_i \ln h_i - (1 - z_i) \ln(1 - h_i)$$

เอนโทรปีไขว้ (cross entropy)
ความควรจะเป็น (likelihood)
(loss function)

หาอนุพันธ์

$$\begin{aligned}\frac{\partial J_i}{\partial h_i} &= \frac{z_i}{h_i} - \frac{1 - z_i}{1 - h_i} \\ &= \frac{h_i - z_i}{h_i(1 - h_i)}\end{aligned}$$

แทนค่า

$$g_{a_i} = \frac{\partial J_i}{\partial a_i} = \frac{\partial J_i}{\partial h_i} \frac{\partial h_i}{\partial a_i} = h_i - z_i$$

ความชันของค่าเสียหายเทียบกับ ai

แทนค่า

$$\begin{aligned}\frac{\partial h_i}{\partial a_i} &= \frac{\exp(-x)}{(1 + \exp(-x))^2} \\ &= \frac{1}{1 + \exp(-a_i)} \frac{1 + \exp(-a_i) - 1}{1 + \exp(-a_i)} \\ &= h_i(1 - h_i)\end{aligned}$$

(พิจารณาปรับค่าพารามิเตอร์)

sigmoid (activation function)

$$h_i = \text{sigmoid}(a_i) = \frac{1}{1 + \exp(-a_i)}$$

หาอนุพันธ์

อนุพันธ์ย่อย (partial derivative)

หรือ

ค่าความชัน (gradient)

พิจารณาปรับค่าพารามิเตอร์ตัวไหนค่าเสียหายจะมีค่าเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร
ด้วยการหา อนุพันธ์ย่อย ของ J เทียบกับพารามิเตอร์ตัวนั้น

J เทียบกับ w

$$\frac{\partial J_i}{\partial w_j} = \frac{\partial J_i}{\partial h_i} \frac{\partial h_i}{\partial a_i} \frac{\partial a_i}{\partial w_j}$$

$$\frac{\partial J_i}{\partial b} = \frac{\partial J_i}{\partial h_i} \frac{\partial h_i}{\partial a_i} \frac{\partial a_i}{\partial b}$$

J เทียบกับ B (หาความชัน)

$$\frac{\partial a_i}{\partial w_j} = x_{j,i}$$

$$\frac{\partial a_i}{\partial b} = 1$$

$$g_{a_i} = \frac{\partial J_i}{\partial a_i} = \frac{\partial J_i}{\partial h_i} \frac{\partial h_i}{\partial a_i} = h_i - z_i$$

ความชันของค่าเสียหายเทียบกับ ai

ค่าได้จากการหาอนุพันธ์

แทนค่าลงในสูตร

J เทียบกับ w

$$\frac{\partial J_i}{\partial w_j} = \frac{\partial J_i}{\partial h_i} \frac{\partial h_i}{\partial a_i} \frac{\partial a_i}{\partial w_j}$$

$$\frac{\partial J_i}{\partial b} = \frac{\partial J_i}{\partial h_i} \frac{\partial h_i}{\partial a_i} \frac{\partial a_i}{\partial b}$$

J เทียบกับ B (หาความชัน)

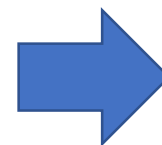
$$g_{w_j} = \frac{\partial J_i}{\partial w_j} = g_{a_i} x_{i,j}$$

$$g_b = \frac{\partial J_i}{\partial b} = g_{a_i}$$

ได้ค่าอนุพันธ์ของค่าเสียหายเทียบกับ w และ b

(gradient descent)

ปรับค่าพารามิเตอร์

$$\Delta \vec{w} = -\eta \vec{g}_w$$

$$\vec{w}_{\text{ใหม่}} = \vec{w} + \Delta \vec{w}$$

$$\Delta b = -\eta g_b$$

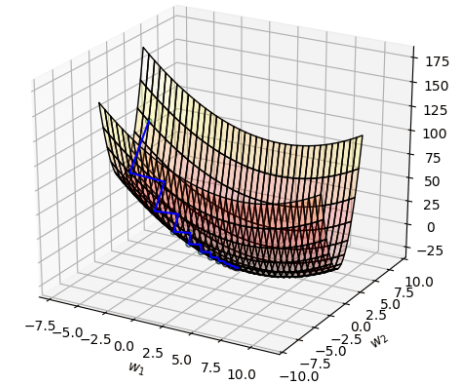
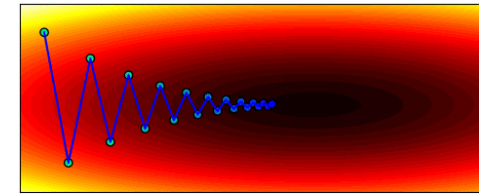
$$b_{\text{ใหม่}} = b + \Delta b$$

ปรับค่าพารามิเตอร์ตัวนั้นไปในทิศทางที่ทำให้ J ลดลง

*φ ในครั้งนี้คำนวณด้วยฟังก์ชันซิกมอยด์

การเคลื่อนลงตามความชัน (gradient descent)

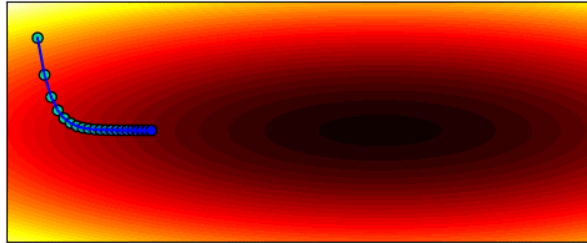
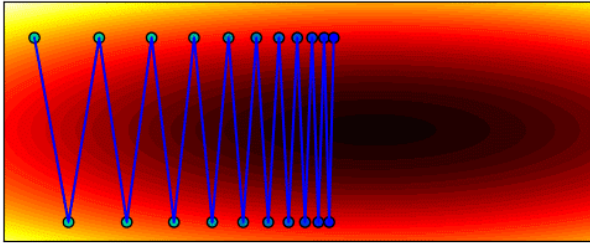
(วิธีการที่พิจารณาหาความชันแล้วปรับพารามิเตอร์ไปในทิศทางตามความชัน)

gradient descent

การเคลื่อนลงตามความชัน (gradient descent)

(วิธีการที่พิจารณาหาค่าความชันแล้วปรับพารามิเตอร์ไปในทิศทางตามความชัน)

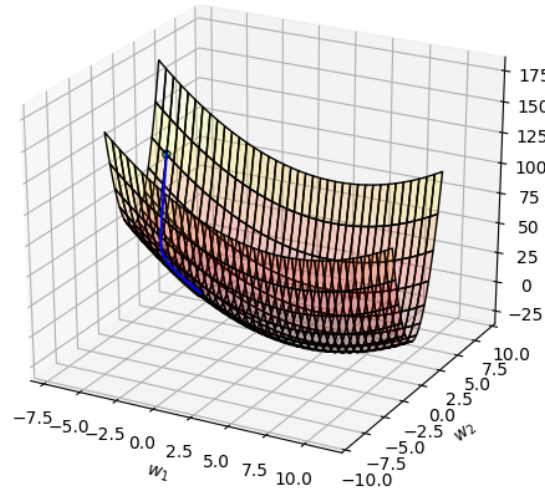
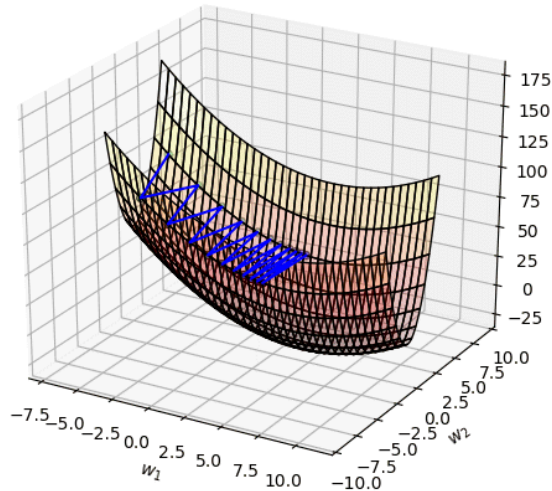

(activation function)

** ฟังก์ชันกระตุ้น จำเป็นต้องเป็นฟังก์ชันต่อเนื่องจึงจะหาอนุพันธ์ของค่าเสียหายได้

การวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติก (logistic regression)

(เพอร์เซปตรอนที่มีการปรับพารามิเตอร์โดยใช้ฟังก์ชันซิกมอยด์เป็นฟังก์ชันกระตุ้น)

(๗) ถ้ากำหนดให้สูงเกินไป

- อาจจะได้คำตอบที่ต่ำกว่า

(๗) ถ้ากำหนดต่ำเกินไป

- เสียเวลามาก

การเคลื่อนลงตามความชัน (gradient descent)

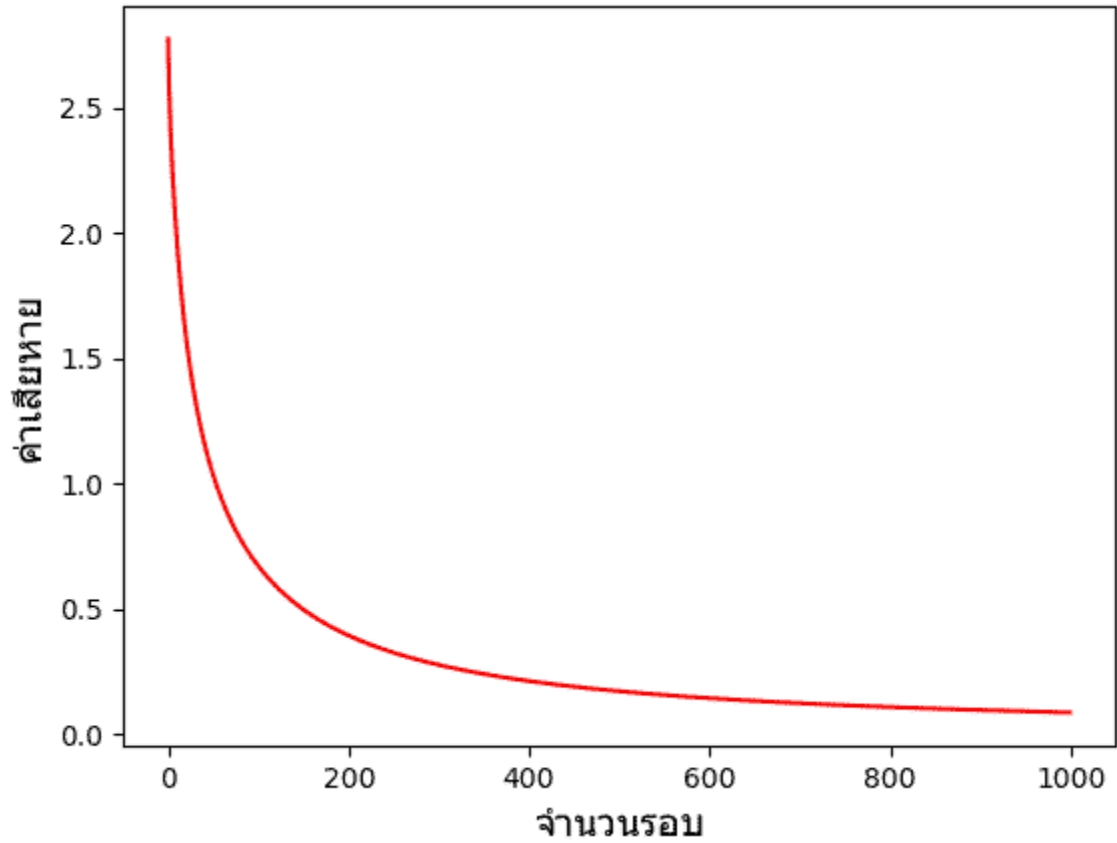
(คำนวณค่าเสียหายรวมของทุกตัวแล้วจึงนำมาเฉลี่ยแล้วค่อยปรับพารามิเตอร์ทีเดียว)

การเคลื่อนลงตามความชันแบบสุ่ม (stochastic gradient descent)

(การคำนวณค่าเสียหายทีละจุดแล้วปรับพารามิเตอร์ทันที ** ข้อดีคือเร็ว)

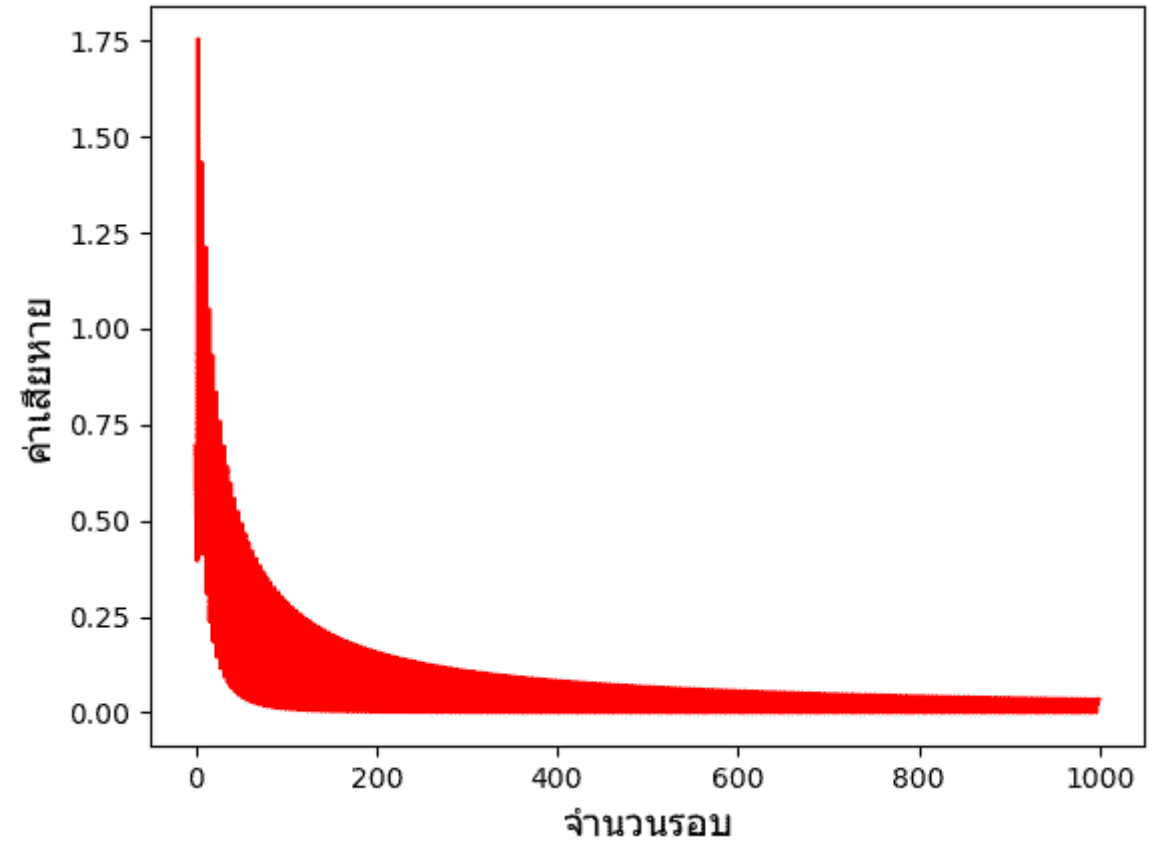
มินิแบตช์ (minibatch)

(แบ่งข้อมูลเป็นกลุ่มเล็กๆแล้วคำนวณทีละกลุ่ม **นิยมใช้)

การเคลื่อนลงตามความชัน (gradient descent)

(คำนวณค่าเสียหายรวมของทุกตัวแล้วจึงนำมาเฉลี่ยแล้วค่อยปรับพารามิเตอร์ทีละตัว)

การเคลื่อนลงตามความชันแบบสุ่ม (stochastic gradient descent)

(การคำนวณค่าเสียหายทีละจุดแล้วปรับพารามิเตอร์ทันที ** ข้อดีคือเร็ว)

$$\frac{\partial J}{\partial \vec{w}} = \begin{bmatrix} \frac{\partial J}{\partial w_0} \\ \frac{\partial J}{\partial w_1} \\ \vdots \\ \frac{\partial J}{\partial w_{m-1}} \end{bmatrix}$$

m คือจำนวนตัวแปรต้น

$\partial J / \partial a_i$ เป็นอาร์เรย์หนึ่งมิติขนาด **n**
 $\partial a_i / \partial w_j$ เป็นอาร์เรย์สองมิติขนาด **n x m**
 แต่ผลลัพธ์ที่ได้คือ $\partial J / \partial w_j$
 นั่นจะต้องมีขนาดเป็น **m** จึงคูณกันปกติไม่ได้
 จึงต้องควรอยู่ในรูปของการคูณเมทริกซ์

$$\frac{\partial J}{\partial \vec{w}} = \frac{\partial J}{\partial \vec{h}} \frac{\partial \vec{h}}{\partial \vec{a}} \frac{\partial \vec{a}}{\partial \vec{w}}$$

อนุพันธ์และกฎลูกโซ่ของอาร์เรย์

(อนุพันธ์ของค่าเสียหายเทียบกับน้ำหนักรูปของอาร์เรย์)

$$\vec{g}_w = \frac{\partial J}{\partial \vec{w}} = \left(\frac{\partial \vec{a}}{\partial \vec{w}} \right)^T \cdot \left(\frac{\partial J}{\partial \vec{h}} \frac{\partial \vec{h}}{\partial \vec{a}} \right)$$

$g_w = np.dot(X^T ga)$

$$\Delta \vec{w} = -\eta \vec{g}_w$$

$$\Delta b = -\eta g_b$$

นำค่าอนุพันธ์มาใช้ปรับค่า

ความสัมพันธ์ของขนาดเมทริกซ์เวลาคูณกันเป็น $[m \times n][n \times 1] = [m \times 1]$
 ขนาดมิติหลังของตัวแรกกับมิติแรกของตัวหลังจะต้องเท่ากัน
 อาร์เรย์ขนาดเท่ากับมิติแรกของตัวแรกและมิติหลังของตัวหลัง

a และ **h** เป็นปริมาณที่มีจำนวนตัวแปรเท่ากัน
 จึงนำทั้งอาร์เรย์มาคำนวณกันได้โดยตรง

$$\vec{a} = \begin{bmatrix} a_0 \\ a_1 \\ \vdots \\ a_{n-1} \end{bmatrix}$$

$$\vec{h} = \frac{1}{1 + \exp(-\vec{a})}$$

$$\frac{\partial \vec{h}}{\partial \vec{a}} = \vec{h}(1 - \vec{h})$$

$$\vec{g}_a = \frac{\partial J}{\partial \vec{a}} = \frac{\partial J}{\partial \vec{h}} \frac{\partial \vec{h}}{\partial \vec{a}} = \frac{1}{n} (\vec{h} - \vec{z})$$

$ga = (h - z) / len(z)$

a คำนวณจาก **w** และ **b**

$$\vec{a} = \mathbf{x} \cdot \vec{w} + b$$

อาร์เรย์มาคูณกันแบบเมทริกซ์ `np.dot()`

a ขนาดข้อมูลเป็น **n**
w ขนาดข้อมูลเป็น **m**
 จึงแจกแจงเป็นอาร์เรย์ 2 มิติ

$$\frac{\partial \vec{a}}{\partial \vec{w}} = \begin{bmatrix} \frac{\partial a_0}{\partial w_0} & \frac{\partial a_0}{\partial w_1} & \dots & \frac{\partial a_0}{\partial w_{m-1}} \\ \frac{\partial a_1}{\partial w_0} & \frac{\partial a_1}{\partial w_1} & \dots & \frac{\partial a_1}{\partial w_{m-1}} \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ \frac{\partial a_{n-1}}{\partial w_0} & \frac{\partial a_{n-1}}{\partial w_1} & \dots & \frac{\partial a_{n-1}}{\partial w_{m-1}} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} x_{0,0} & x_{0,1} & \dots & x_{0,m-1} \\ x_{1,0} & x_{1,1} & \dots & x_{1,m-1} \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ x_{n-1,0} & x_{n-1,1} & \dots & x_{n-1,m-1} \end{bmatrix}$$

ค่าเท่ากับอาร์เรย์ **X**

$$\frac{\partial \vec{a}}{\partial \vec{w}} = \mathbf{x}$$

$$\frac{\partial \vec{a}}{\partial b} = \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ \vdots \\ 1 \end{bmatrix} = \vec{1}_n$$

b เป็นเลขตัวเดียว
a เป็นอาร์เรย์
 ทุกตัวเป็น 1

$gb = ga \cdot \vec{1}_n = \text{sum}(ga)$

อนุพันธ์ของค่าเสียหายเทียบกับ **b**

$$g_b = \frac{\partial J}{\partial b} = \vec{g}_a^T \cdot \vec{1}_n = \text{sum}(\vec{g}_a)$$

อาร์เรย์

$$\vec{h} = \begin{bmatrix} h_0 \\ h_1 \\ \vdots \\ h_{n-1} \end{bmatrix}$$

J คำนวณจาก **h** แต่ละค่า

$$J = \frac{1}{n} \sum_{j=0}^{m-1} (z_i \ln h_i + (1 - z_i) \ln(1 - h_i))$$

$$\frac{\partial J}{\partial h_i} = \frac{h_i - z_i}{nh_i(1 - h_i)}$$

$$\frac{\partial J}{\partial \vec{h}} = \begin{bmatrix} \frac{\partial J}{\partial h_0} \\ \frac{\partial J}{\partial h_1} \\ \vdots \\ \frac{\partial J}{\partial h_{n-1}} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \frac{h_0 - z_0}{nh_0(1 - h_0)} \\ \frac{h_1 - z_1}{nh_1(1 - h_1)} \\ \vdots \\ \frac{h_{n-1} - z_{n-1}}{nh_{n-1}(1 - h_{n-1})} \end{bmatrix}$$

$$a_i = a(\vec{x}_i) = \sum_{j=0}^{m-1} w_j x_{i,j} + b$$

`a = np.dot(X*w) + b`

sigmoid

$$h_i = \text{sigmoid}(a_i) = \frac{1}{1 + \exp(-a_i)}$$

`h = sigmoid(a)`

```
def sigmoid(x):
    return 1/(1+np.exp(-x))
```

(activation function)

$$J_i = -z_i \ln h_i - (1 - z_i) \ln(1 - h_i)$$

`J = ha_entropy(z,h)`

```
def ha_entropy(z,h):
    return -(z*np.log(h)+(1-z)*np.log(1-h)).mean()
```

(loss function)

$$\vec{g}_a = \frac{\partial J}{\partial \vec{a}} = \frac{\partial J}{\partial \vec{h}} \frac{\partial \vec{h}}{\partial \vec{a}} = \frac{1}{n} (\vec{h} - \vec{z})$$

`ga = (h - z) / len(z)`

Z = คำตอบที่ถูกต้อง

`z = np.arange(2).repeat(900) # คำตอบ เลข 0 และ 1`

W = ค่าน้ำหนักที่สุ่มหรือคำนวณ

`w = np.array([0,0,])`

`w := eta*gw`

b = ค่า bias ที่สุ่มหรือคำนวณ

`b = 0`

`b := eta*gb`

$$\vec{g}_w = \frac{\partial J}{\partial \vec{w}} = \left(\frac{\partial \vec{a}}{\partial \vec{w}} \right)^T \cdot \left(\frac{\partial J}{\partial \vec{h}} \frac{\partial \vec{h}}{\partial \vec{a}} \right)$$

$$= \mathbf{x}^T \cdot \vec{g}_a$$

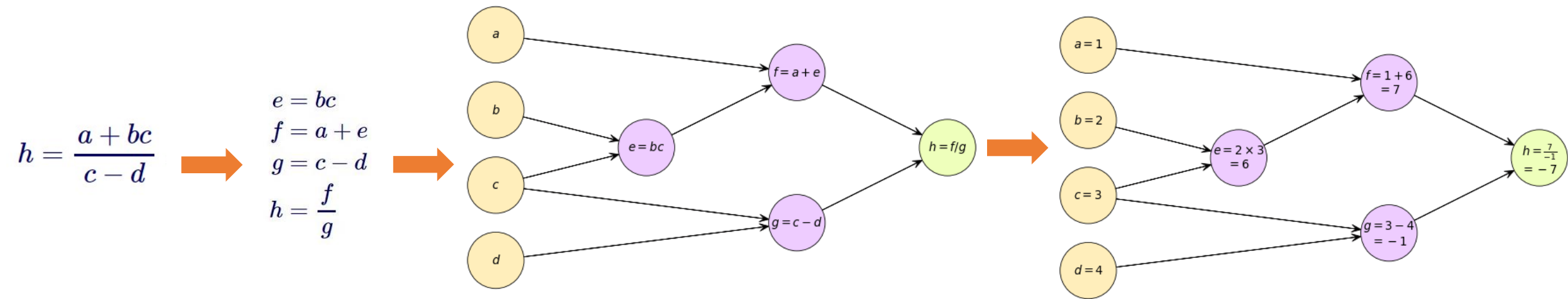
`gw = np.dot(X.T ga)`

$$g_b = \frac{\partial J}{\partial b} = \vec{g}_a^T \cdot \vec{1}_n = \text{sum}(\vec{g}_a)$$

`gb = ga.sum()`

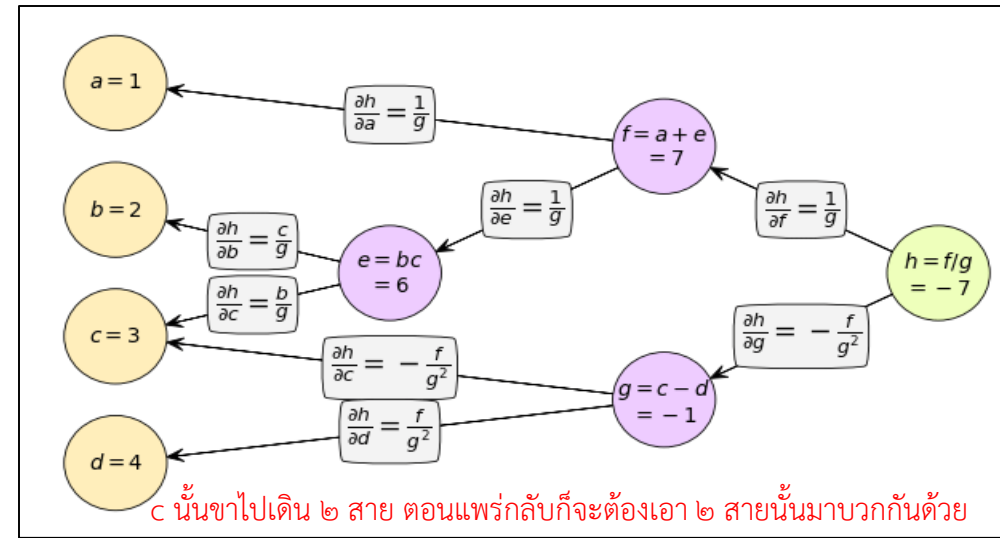
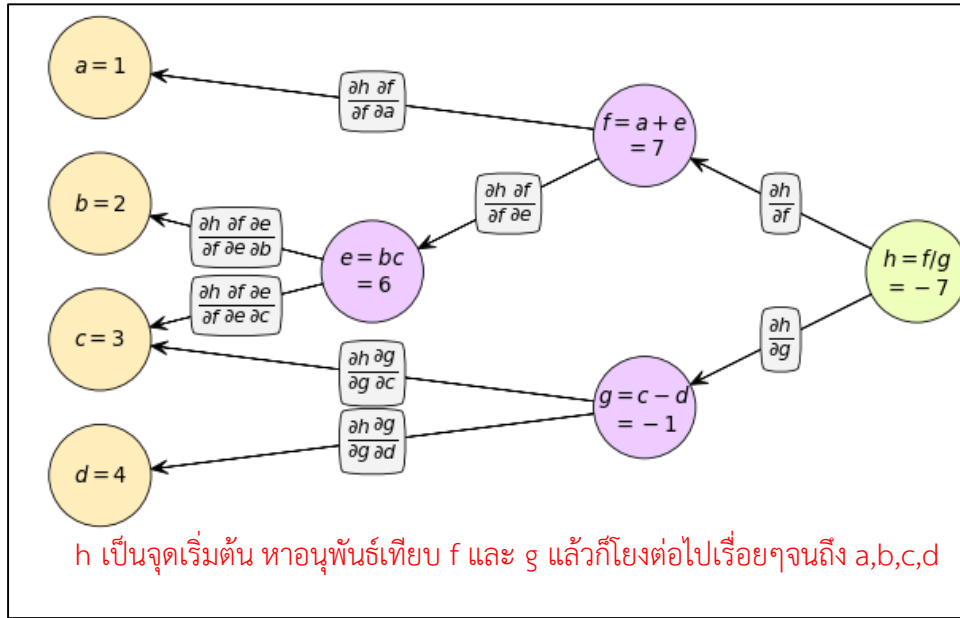
กราฟคำนวณ(computational graph)

(กราฟคำนวณก็ทำให้เรามองเห็นความสัมพันธ์ต่างๆเพื่อคำนวณอนุพันธ์ตามกฎลูกโซ่ได้ง่าย)

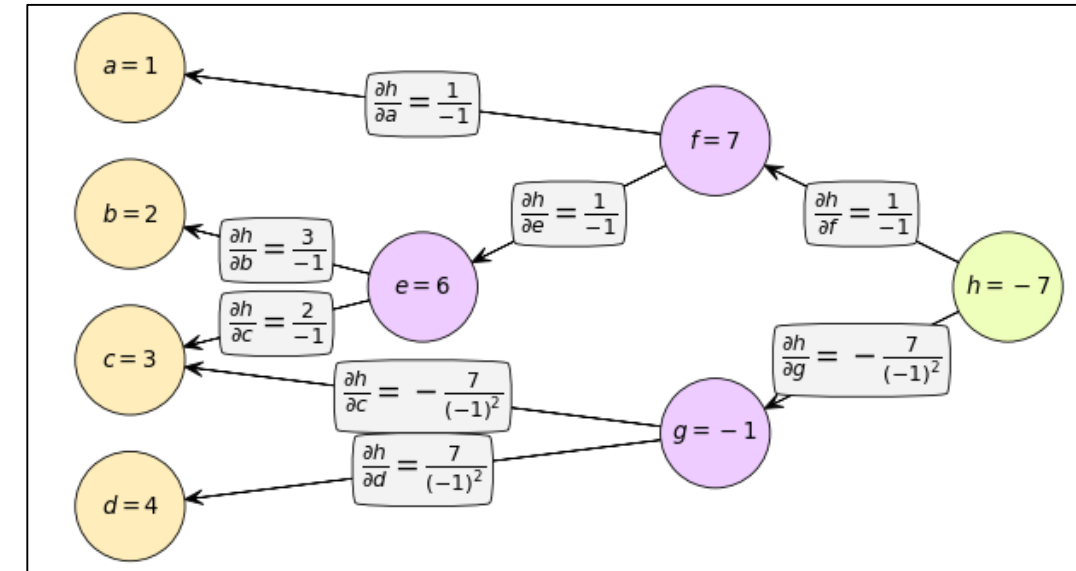

การแพร่ย้อนกลับ(backpropagation)

(การไล่คำนวณค่าอนุพันธ์เป็นลำดับชั้นจากกราฟ)

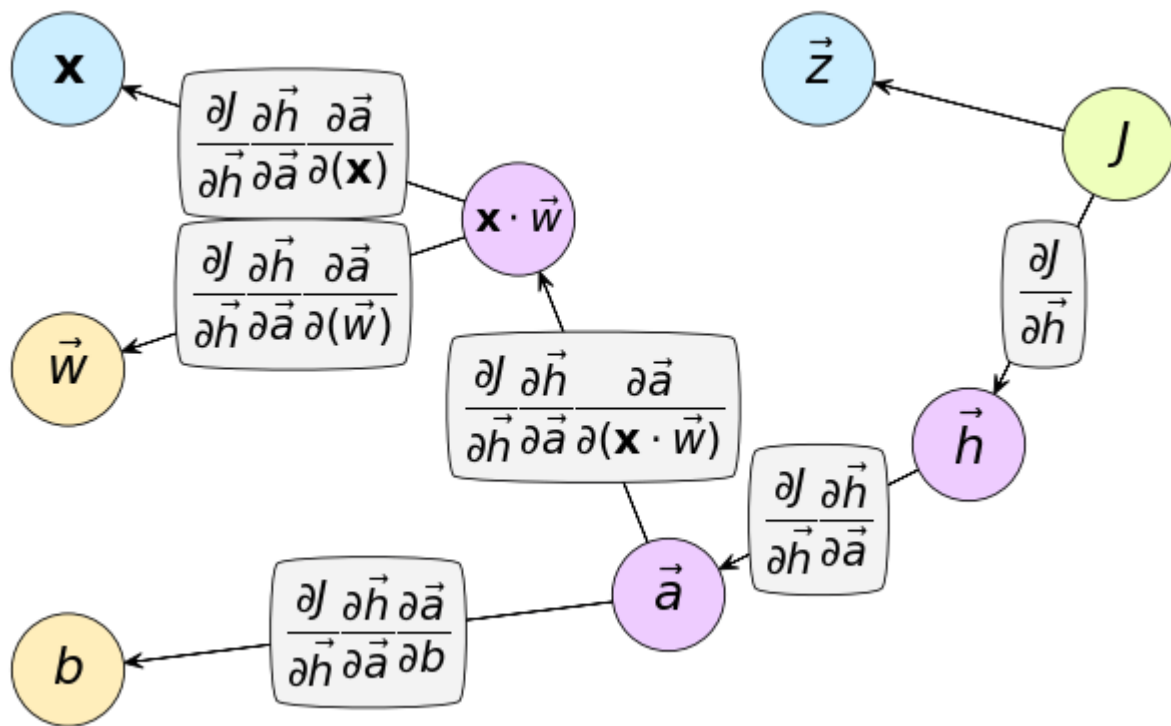

$$\begin{aligned}
 \frac{\partial h}{\partial g} &= -\frac{f}{g^2} \\
 \frac{\partial h}{\partial f} &= \frac{1}{g} \\
 \frac{\partial h}{\partial e} &= \frac{\partial h}{\partial f} \frac{\partial f}{\partial e} = \frac{1}{g} \times 1 \\
 \frac{\partial h}{\partial d} &= \frac{\partial h}{\partial g} \frac{\partial g}{\partial d} = -\frac{f}{g^2} \times (-1) \\
 \frac{\partial h}{\partial c} &= \frac{\partial h}{\partial f} \frac{\partial f}{\partial e} \frac{\partial e}{\partial c} + \frac{\partial h}{\partial g} \frac{\partial g}{\partial c} = \frac{1}{g} \times 1 \times b - \frac{f}{g^2} \times 1 \\
 \frac{\partial h}{\partial b} &= \frac{\partial h}{\partial f} \frac{\partial f}{\partial e} \frac{\partial e}{\partial b} = \frac{1}{g} \times 1 \times c \\
 \frac{\partial h}{\partial a} &= \frac{\partial h}{\partial f} \frac{\partial f}{\partial a} = \frac{1}{g} \times 1
 \end{aligned}$$

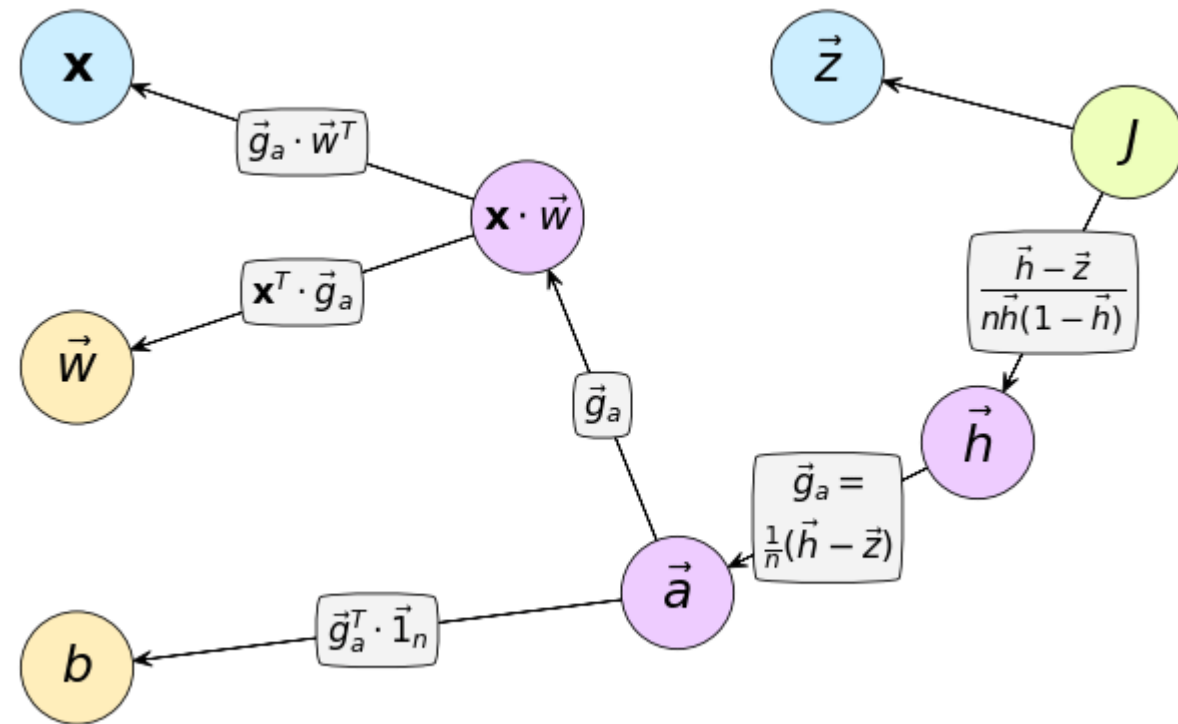

กราฟคำนวณของเพอร์เซปตรอนชั้นเดียว

กราฟคำนวณของเพอร์เซปตรอนที่ใช้ฟังก์ชันซิกมอยด์

แทนค่าอนุพันธ์ต่างๆ

ตัวแปรต้นของเราคือ x, w, b ส่วนตัวแปรปลายทางคือค่าเสียหาย J

h เป็นค่าที่คำนวณได้ระหว่างทาง และมันก็ถูกใช้ตอนที่หาอนุพันธ์ของ J เทียบกับ w และ b ด้วย

การวิเคราะห์จำแนกประเภทหลายกลุ่ม

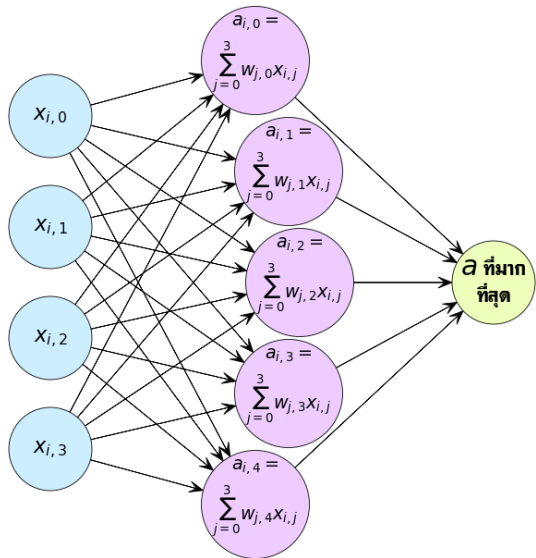
การคำนวณหาค่า a อาจเขียนในรูปของการคูณเมทริกซ์

m_0 เป็นจำนวนตัวแปรต้น
จำนวนมิติข้อมูลขาเข้า

m_1 เป็นจำนวนกลุ่มที่แบ่ง
จำนวนมิติของค่าขาออก

อาเรย์ค่าน้ำหนัก w
มีขนาดเป็น $m_0 \times m_1$

ทำหน้าที่เป็นตัวเปลี่ยน
ถ่ายระหว่างข้อมูลขาเข้ากับขาออก

$$\vec{a}_i = \mathbf{w}^T \cdot \vec{x}_i + \vec{b}$$

$$\begin{bmatrix} a_{i,0} \\ a_{i,1} \\ \vdots \\ a_{i,m_1-1} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} w_{0,0} & w_{1,0} & \cdots & w_{m_0-1,0} \\ w_{0,1} & w_{1,1} & \cdots & w_{m_0-1,1} \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ w_{0,m_1-1} & w_{1,m_1-1} & \cdots & w_{m_0-1,m_1-1} \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} x_{i,0} \\ x_{i,1} \\ \vdots \\ x_{i,m_0-1} \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} b_0 \\ b_1 \\ \vdots \\ b_{m_1-1} \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} \sum_{j=0}^{m_0-1} w_{j,0} x_{i,j} + b_0 \\ \sum_{j=0}^{m_0-1} w_{j,1} x_{i,j} + b_1 \\ \vdots \\ \sum_{j=0}^{m_0-1} w_{j,m_1-1} x_{i,j} + b_{m_1-1} \end{bmatrix}$$

เมื่อได้ค่า a แล้วก็ดูว่าค่าไหนหลักไหนในแต่ละแถวมีค่ามากที่สุด
คำตอบก็คือกลุ่มนั้นสำหรับในแถวนั้น

ไพธอนใช้ `.argmax` เพื่อหาว่าแถวไหนมีค่าสูงสุดได้
โดยต้องระบุแกนเป็น `axis=1` จะได้ค่าสูงสุดในแต่ละแถว

a และ x เป็นข้อมูลหลายค่าหลายตัวแปร
ดังนั้นจึงอยู่ในรูปของอาเรย์สองมิติ

$$\mathbf{a} = \mathbf{x} \cdot \mathbf{w} + \vec{b}^T$$

ขนาดของ a, x, w สอดคล้องกันดี $[n, m_1] = [n, m_0][m_0, m_1]$

$$\begin{bmatrix} a_{0,0} & a_{0,1} & \cdots & a_{0,m_1-1} \\ a_{1,0} & a_{1,1} & \cdots & a_{1,m_1-1} \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ a_{n-1,0} & a_{n-1,1} & \cdots & a_{n-1,m_1-1} \end{bmatrix}$$

$$\mathbf{x} \cdot \mathbf{w} + \vec{b}^T = \mathbf{x} \cdot \mathbf{w} + \begin{bmatrix} b_0 & b_1 & \cdots & b_{m_1-1} \\ b_0 & b_1 & \cdots & b_{m_1-1} \\ b_0 & b_1 & \cdots & b_{m_1-1} \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ b_0 & b_1 & \cdots & b_{m_1-1} \end{bmatrix}$$

b เป็นอาเรย์หนึ่งมิติ
เวลานำมาบวกกันจะเท่ากับเป็นการบวกทุกแถว
ตามคุณสมบัติของอาเรย์

ซอฟต์แม็กซ์ (softmax)

(ใช้แทนค่าความน่าจะเป็นแบบหลายกลุ่ม)

$$\mathbf{h} = \text{softmax}(\mathbf{a}) = \frac{\exp(\mathbf{a})}{\sum_{k=0}^{m_1-1} \exp(\vec{a}_{:,k})}$$

เขียนในรูปของแต่ละค่าได้เป็น

$$h_{i,k} = \frac{\exp(a_{i,k})}{\sum_{l=0}^{m_i-1} \exp(a_{i,l})}$$

ฟังก์ชันซอฟต์แม็กซ์แต่ละแถวจะบวกกันแล้วได้ 1

ใช้แทนค่าความน่าจะเป็นของแต่ละตัว

ในการทำงานเดียวกับซิกมอยด์

```
def softmax(x):  
    exp_x = np.exp(x.T-x.max(1))  
    return (exp_x/exp_x.sum(0)).T
```

เอนโทรปีไขว้ (แบบกลุ่ม)

คำนวณค่าเสียหาย

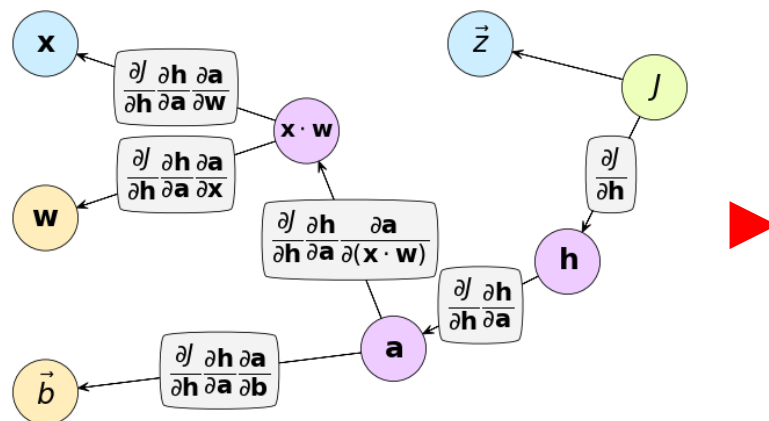
$$J = -\frac{1}{n} \sum_{i=0}^{n-1} \sum_{k=0}^{m_1-1} z_{i,k} \ln h_{i,k}$$

$$= -\frac{1}{n} \text{sum}(\mathbf{z} \ln \mathbf{h})$$

\mathbf{z} = ค่าคำตอบในรูปแบบของวันฮ็อต (one-hot)

```
def ha_1h(z,n):
    return (z[:,None]==range(n))
```

การแพร่ย้อนกลับเพื่อหาอนุพันธ์ของค่าน้ำหนักและไบแอส

$$\frac{\partial J}{\partial \mathbf{h}} = -\frac{\mathbf{z}}{n\mathbf{h}}$$

$$\frac{\partial \mathbf{h}}{\partial \mathbf{a}} = \frac{\mathbf{h}(\mathbf{z} - \mathbf{h})}{\mathbf{z}}$$

$$\mathbf{g}_a = \frac{\partial J}{\partial \mathbf{a}} = \frac{1}{n}(\mathbf{h} - \mathbf{z})$$

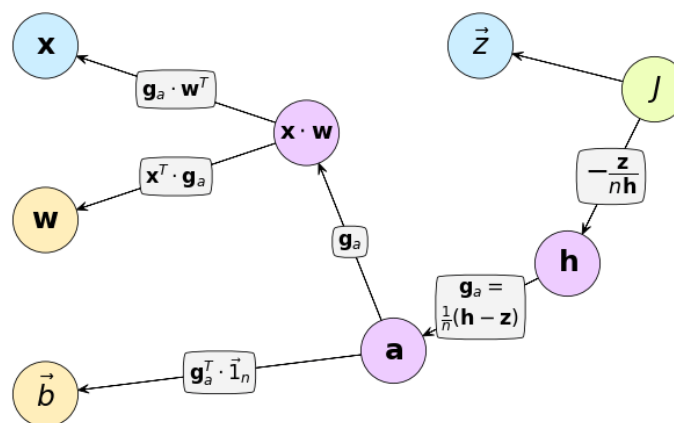
$$\frac{\partial \mathbf{a}}{\partial \mathbf{w}} = \mathbf{x}$$

$$\frac{\partial \mathbf{a}}{\partial \vec{b}^T} = \vec{1}_n = \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ \vdots \\ 1 \end{bmatrix}$$

$$\mathbf{g}_w = \frac{\partial J}{\partial \mathbf{w}} = \mathbf{x}^T \cdot \mathbf{g}_a$$

$$\vec{g}_b = \frac{\partial J}{\partial \vec{b}} = \mathbf{g}_a^T \cdot \vec{1}_n = \sum_{i=0}^{n-1} \mathbf{g}_{a,i}$$

แทนลงในกราฟคำนวณ

$$\Delta \mathbf{w} = -\eta \mathbf{g}_w$$

$$\Delta \vec{b} = -\eta \vec{g}_b$$

นำค่าอนุพันธ์มาใช้ปรับค่าน้ำหนักและไบแอส

วันฮ็อต (one-hot)

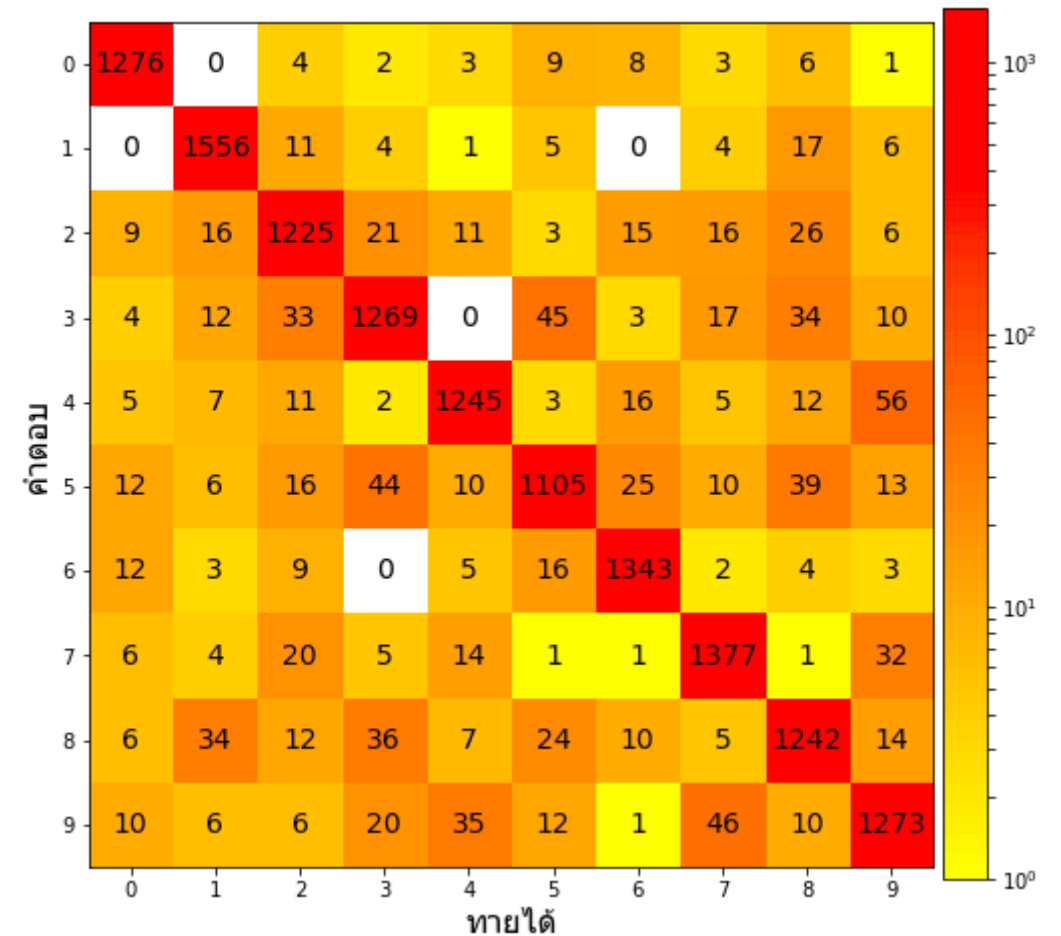

เมทริกซ์ความสับสน (confusion matrix)

(ตารางที่สร้างขึ้นมาเพื่อสำหรับไว้ดูเทียบว่ามีการทายสับสนระหว่างตัวไหนกับตัวไหน)

[1276	0	4	2	3	9	8	3	6	1]
[0	1556	11	4	1	5	0	4	17	6]
[9	16	1225	21	11	3	15	16	26	6]
[4	12	33	1269	0	45	3	17	34	10]
[5	7	11	2	1245	3	16	5	12	56]
[12	6	16	44	10	1105	25	10	39	13]
[12	3	9	0	5	16	1343	2	4	3]
[6	4	20	5	14	1	1	1377	1	32]
[6	34	12	36	7	24	10	5	1242	14]
[10	6	6	20	35	12	1	46	10	1273]

แนวตั้งคือคำตอบจริง แนวนอนคือผลที่ทาย ค่าที่อยู่ในแนว
ทแยงคือที่ทายถูก ไล่จากบนลงล่าง และซ้ายไปขวา จาก 0 ถึง
9 ตามลำดับ


```
def confusion_matrix(z1,z2):  
    n = max(z1.max(),z2.max())+1  
    return np.dot((z1==np.arange(n)).astype(int),(z2==np.arange(n)).astype(int))
```

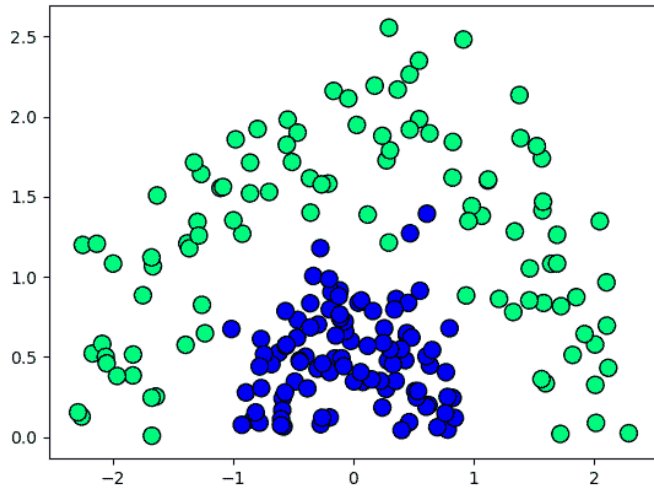
```
from sklearn.metrics import confusion_matrix  
conma = confusion_matrix(z_truat,z_thamnai)  
[print(c) for c in conma]
```

เพอร์เซปตรอนหลายชั้น (multi-layer neural network)

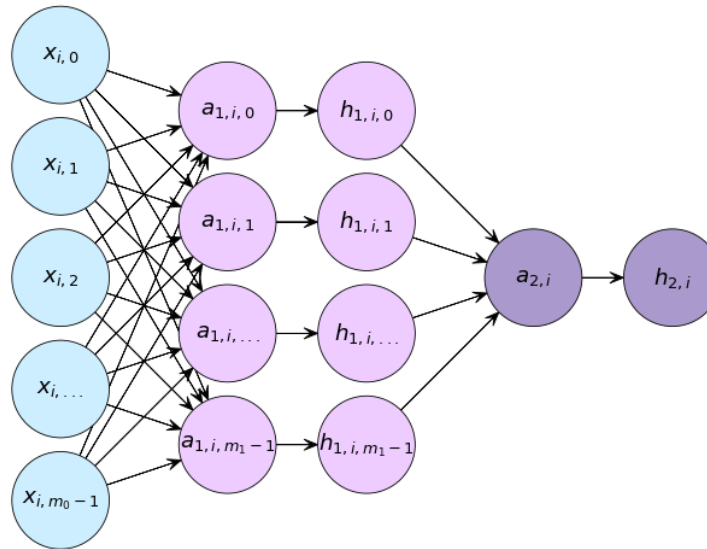
เพอร์เซปตรอนสองชั้น

นำเซลล์ประสาทมาต่อกันเป็น ๒ ชั้นจะทำให้สามารถคำนวณ
แบบไม่เป็นเชิงเส้นได้

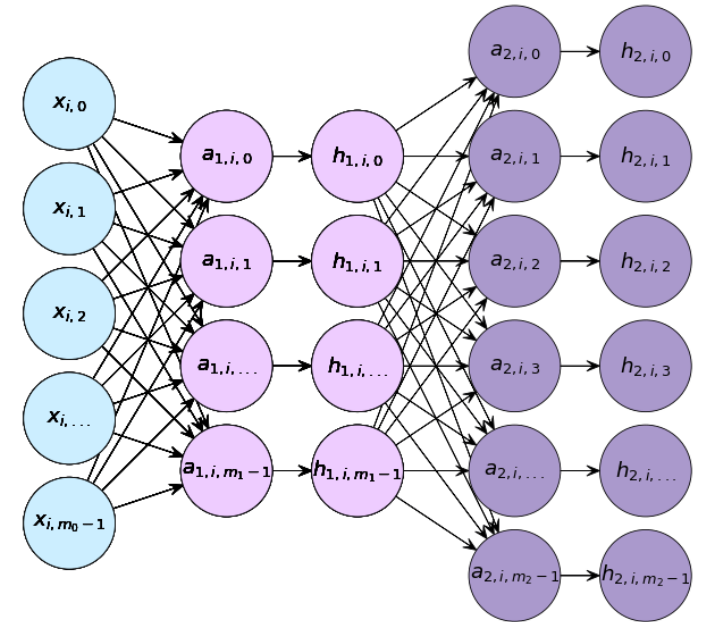
ต้องใช้ฟังก์ชันกระตุ้นระหว่างชั้น

ไม่เป็นเชิงเส้น (nonlinear)

กรณีปัญหาการจำแนกประเภท ๒ กลุ่ม

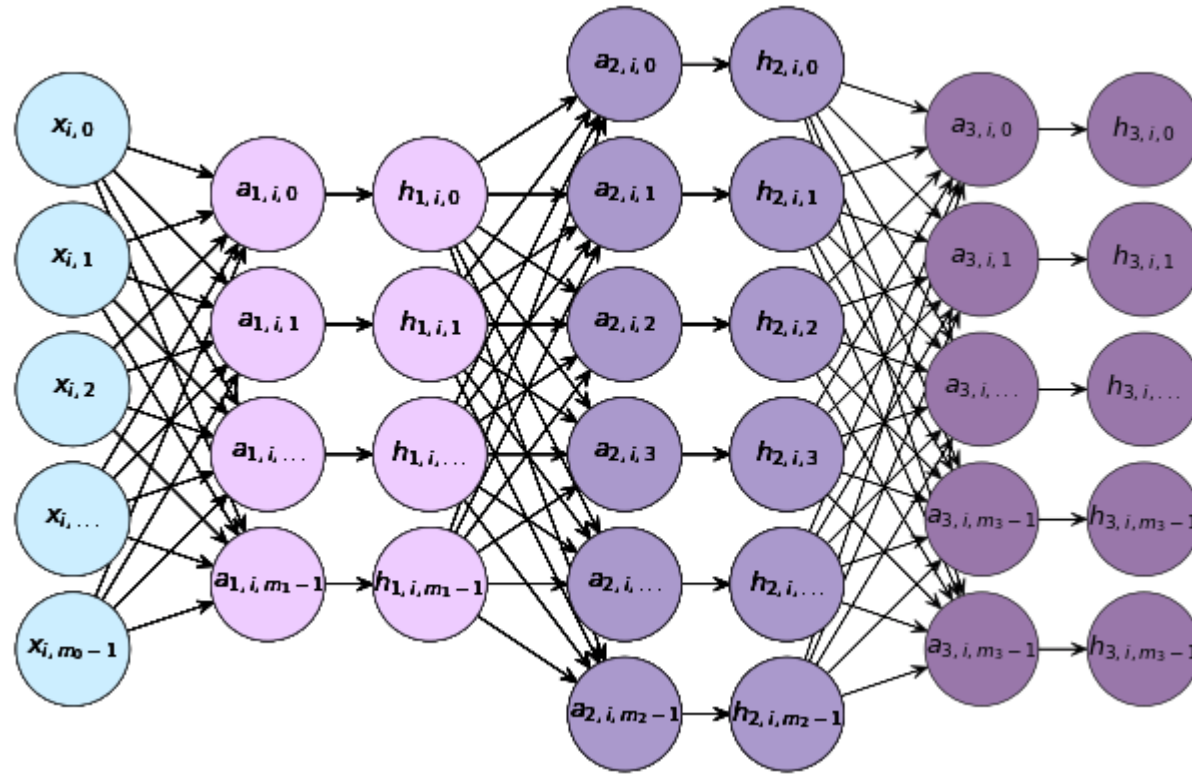

กรณีจำแนกประเภทหลายกลุ่ม

แต่ละชั้นก็มีค่า w, b, a, h ของตัวเอง เลข 1 และ 2 ที่ห้อยอยู่แสดงถึงว่าเป็นชั้นที่เท่าไร

แต่ละชั้นจะประกอบไปด้วยส่วนคำนวณเชิงเส้น และตามด้วยฟังก์ชันกระตุ้น ชั้นแรกมี x เป็นค่าขาเข้า และ h_1 เป็นค่าขาออก ชั้นสองมี h_1 เป็นค่าขาเข้าและ h_2 เป็นค่าขาออก

เพอร์เซปตรอนสามชั้น

$$\begin{aligned} \mathbf{a}_1 &= \mathbf{x} \cdot \mathbf{w}_1 + \vec{b}_1^T \\ \mathbf{h}_1 &= \phi(\mathbf{a}_1) \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \mathbf{a}_2 &= \mathbf{h}_1 \cdot \mathbf{w}_2 + \vec{b}_2^T \\ \mathbf{h}_2 &= \phi(\mathbf{a}_2) \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \mathbf{a}_3 &= \mathbf{h}_2 \cdot \mathbf{w}_3 + \vec{b}_3^T \\ \mathbf{h}_3 &= \phi(\mathbf{a}_3) \end{aligned}$$

ϕ หมายถึงฟังก์ชันกระตุ้น

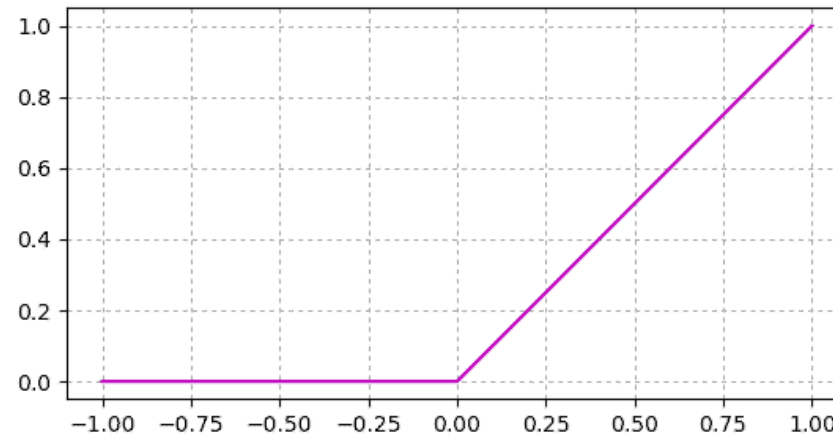
จะเห็นว่าขั้นตอนการคำนวณก็เป็นแบบนี้ต่อไปเรื่อยๆ

ฟังก์ชันกระตุ้นระหว่างชั้น

ReLU (Rectified Linear Unit)

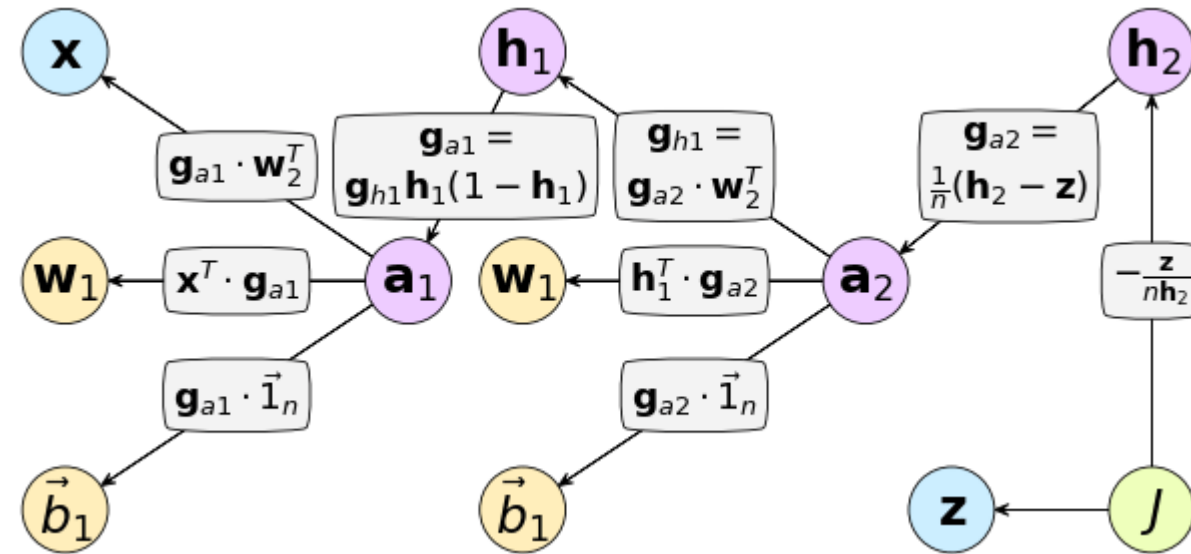
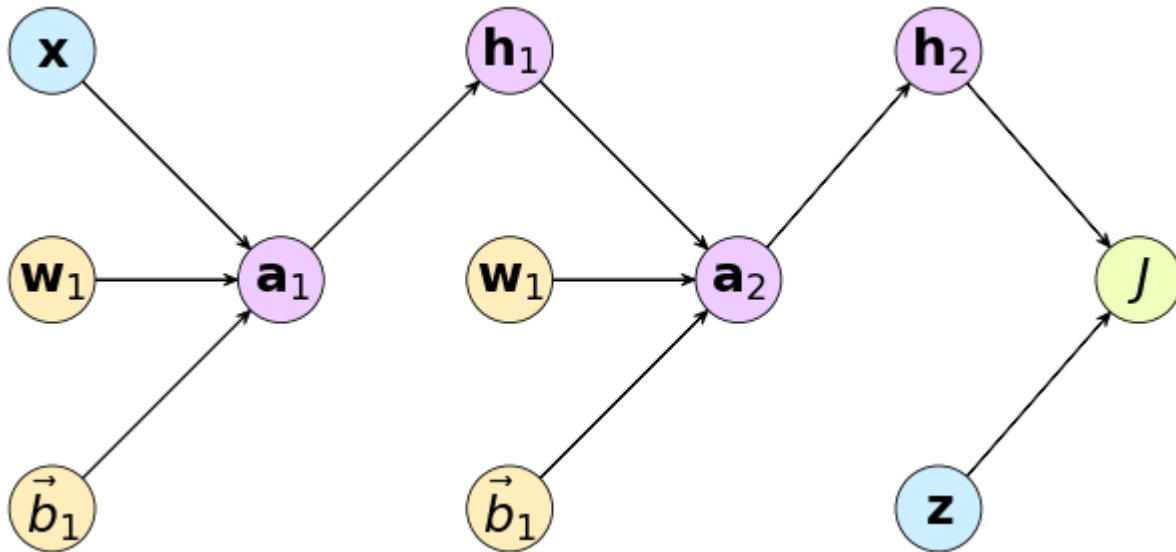
$$\mathbf{ReLU}(a) = \begin{cases} a & \text{ถ้า } a \geq 0 \\ 0 & \text{ถ้า } a \leq 0 \end{cases}$$

```
def relu(X):  
    return np.maximum(0,X)
```


เพอร์เซปตรอนหลายชั้น (multi-layer neural network)

การเรียนรู้ของเพอร์เซปตรอนหลายชั้น

แทนลงกราฟคำนวณ

$$\begin{aligned} a_1 &= x \cdot w_1 + \vec{b}_1^T \\ h_1 &= \frac{1}{1 + \exp(-a_1)} \\ a_2 &= h_1 \cdot w_2 + \vec{b}_2^T \\ h_2 &= \frac{1}{1 + \exp(-a_2)} \\ J &= \frac{1}{n} \text{sum}(z \ln h) \end{aligned}$$

หาอนุพันธ์

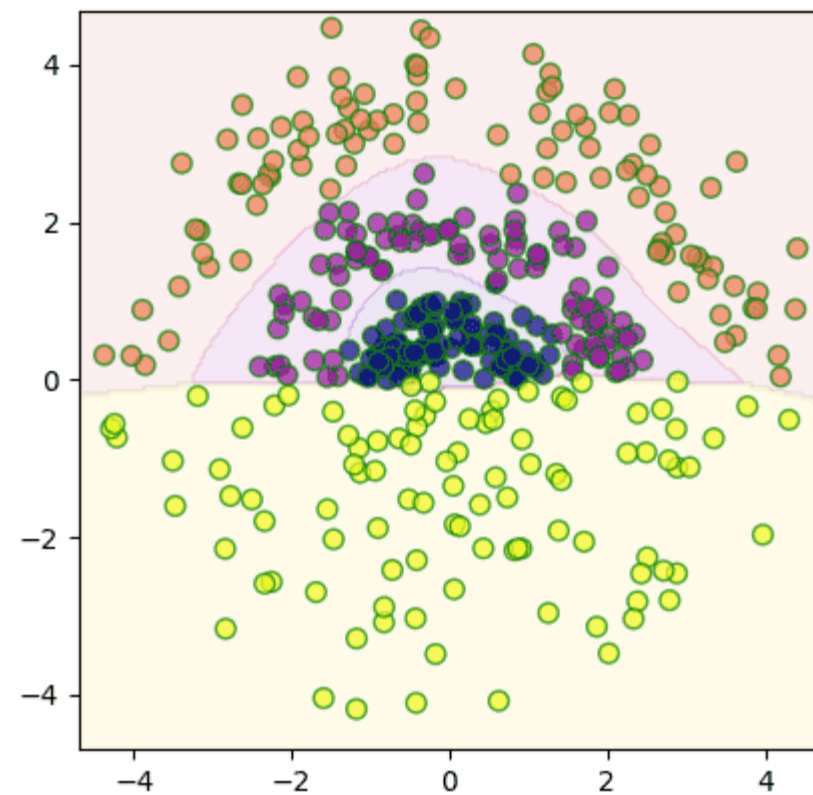
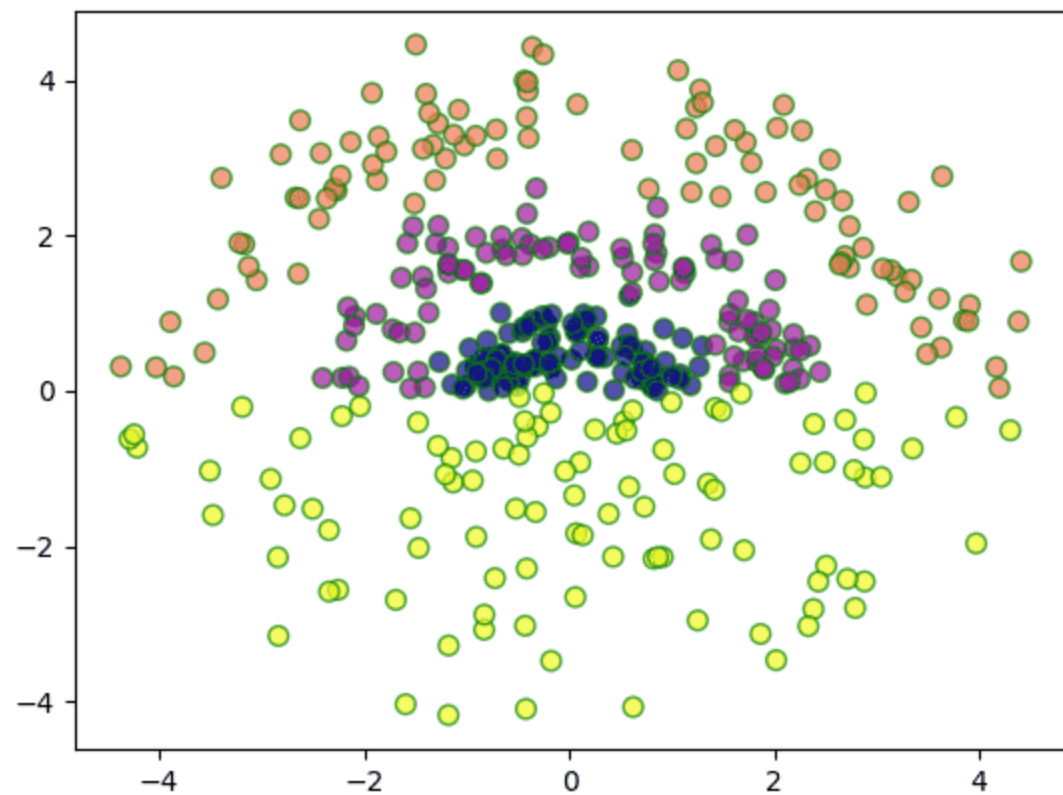

$$\begin{aligned} g_{h_2} &= \frac{\partial J}{\partial h_2} = \frac{z}{nh_2} \\ g_{a_2} &= \frac{\partial J}{\partial a_2} = \frac{1}{n}(h_2 - z) \\ g_{w_2} &= \frac{\partial J}{\partial w_2} = h_1^T \cdot g_{a_2} \\ \vec{g}_{b_2} &= \frac{\partial J}{\partial \vec{b}_2} = g_{a_2} \cdot \vec{1}_n \\ g_{h_1} &= \frac{\partial J}{\partial h_1} = g_{a_2} \cdot w_2^T \\ g_{a_1} &= \frac{\partial J}{\partial a_1} = g_{h_1} h_1 (1 - h_1) \\ g_{w_1} &= \frac{\partial J}{\partial w_1} = x^T \cdot g_{a_1} \\ \vec{g}_{b_1} &= \frac{\partial J}{\partial \vec{b}_1} = g_{a_1} \cdot \vec{1}_n \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \Delta w_2 &= -\eta g_{w_2} \\ \Delta \vec{b}_2 &= -\eta \vec{g}_{b_2} \\ \Delta w_1 &= -\eta g_{w_1} \\ \Delta \vec{b}_1 &= -\eta \vec{g}_{b_1} \end{aligned}$$

พารามิเตอร์ที่ต้องปรับมีทั้งหมด ๔ ตัว

affine layer

ชั้นที่มีการคูณแบบเมทริกซ์ คำนวณเชิงเส้น

```
class Affin:
    def __init__(self, w, b):
        self.w = w
        self.b = b
        self.gw = 0
        self.gb = 0

    def pai(self, X):
        self.X = X
        return np.dot(X, self.w) + self.b

    def yon(self, g):
        self.gw += np.dot(self.X.T, g)
        self.gb += g.sum(0)
        return np.dot(g, self.w.T)
```

```
class Affin:
    # ขาเข้า (m0) ขาออก (m1) ความกว้างการแจกแจงค่า (sigma)
    def __init__(self, m0, m1, sigma):
        self.m = m0, m1
        self.w = np.random.normal(0,
sigma, self.m)
        self.b = np.zeros(m1)
        self.gw = 0
        self.gb = 0

    def pai(self, X):
        self.X = X
        return np.dot(X, self.w) +
self.b

    def yom(self, g):
        self.gw += np.dot(self.X.T, g)
        self.gb += g.sum(0)
        return np.dot(g, self.w.T)
```


การนิยามขณะวิ่ง (**define by run**)

เส้นทางการคำนวณได้ถูกนิยามขึ้นทันทีในขณะที่วิ่งคำนวณไปข้างหน้า

การปรับค่าพารามิเตอร์

Adam(Adaptive Moment)

$$\vec{m}_t = \beta_1 \vec{m}_{t-1} + (1 - \beta_1) \vec{g}(w_t)$$

$$\vec{v}_t = \beta_2 \vec{v}_{t-1} + (1 - \beta_2) \vec{g}(w_t)^2$$

$$\Delta \vec{w}_{t+1} = -\eta \frac{\sqrt{1-\beta_2^i}}{1-\beta_1^i} \frac{\vec{m}_t}{\sqrt{\vec{v}_t}}$$

$$\beta_1=0.9 \text{ และ } \beta_2=0.999$$

การกำหนดค่าพารามิเตอร์ตั้งต้น
ค่าเริ่มต้นของซาวีเย โกลโร และ เหอ ไชหมิง
ซาวีเย โกลโร (Xavier Glorot)

ระบุว่าเมื่อใช้ซอฟต์แวร์แมกซ์เป็นฟังก์ชันกระตุ้นแล้ว

ค่า σ ที่เหมาะสมที่สุดคือ

$$\sigma = \frac{1}{\sqrt{m}}$$

m คือจำนวนมิติขาเข้าของข้อมูล

ค่าตั้งต้นแบบซาวีเย (Xavier Initialization)

เมื่อใช้ ReLU เป็นฟังก์ชันกระตุ้น

ค่า σ ที่เหมาะสมที่สุดคือ

$$\sigma = \sqrt{\frac{2}{m}}$$

ค่าตั้งต้นแบบเหอ (Hé Initialization)

การวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้น (linear regression)

$$z = \mathbf{x}\mathbf{w} + b$$

การวิเคราะห์การถดถอยจะไม่มีการใช้ฟังก์ชันกระตุ้น

ค่าความเสียหายเป็นค่าความต่างกำลังสองเฉลี่ย

$$J = \frac{1}{n} \sum_{i=0}^{n-1} (h_i - z_i)^2$$

\mathbf{z} คือคำตอบจริง ส่วน \mathbf{h} คือคำตอบที่คำนวณได้

\mathbf{h} ก็มาจากการคำนวณจาก \mathbf{x} และ \mathbf{w} โดยตรง

$$\vec{h} = \mathbf{x} \cdot \vec{w} + b$$

อนุพันธ์ของค่าเสียหายเทียบกับ \mathbf{w} และ b

$$\frac{\partial \vec{h}}{\partial \vec{w}} = \mathbf{x}$$

$$\frac{\partial J}{\partial \vec{h}} = \frac{2}{n} (\vec{h} - \vec{z})$$

$$\frac{\partial J}{\partial \vec{w}} = \frac{\partial J}{\partial \vec{h}} \frac{\partial \vec{h}}{\partial \vec{w}} = \frac{2}{n} \mathbf{x}^T \cdot (\vec{h} - \vec{z})$$